

Konya Sanayi Odası (KSO) ve Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) işbirliğinde gerçekleştirilen **Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi Anketi**, Türkiye'nin yerel düzeyde imalat sanayindeki eğilimleri ölçen ilk gösterge oldu. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi ile Konya'da imalat sanayinde faaliyet gösteren firmaların nabızı tutulmakta ve imalat sanayindeki gelişmeler izlenmektedir. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi ile Konya'daki imalat sanayinin Türkiye geneli ve Avrupa Birliği üye ülkeleri ile karşılaştırılması mümkün hale gelmiştir.

Konya'nın imalat sanayi 28 aydır gözlem altında:

KSO ve TEPAV işbirliğinde gerçekleştirilen **Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi Anketi**, Konya'nın merkez ilçeleri olan Karatay, Meram ve Selçuklu'da imalat sanayinde faaliyet gösteren firmalara uygulanmaktadır. İmalat sanayinin tüm alt sektörlerinde faaliyet gösteren 300 firma ile her ay yüz yüze anketler yapılmaktadır. İmalat Sanayi Güven Endeksi sonuçları her ayın ikinci iş günü KSO internet sayfasında kamuoyuna açıklanmaktadır.

İmalat sanayi güven endeksi nasıl hesaplanıyor:

İmalat Sanayi Güven Endeksi, ankette yer alan “Şu andaki toplam siparişleriniz için ne söyleyebilirsiniz?”, “Şu andaki mevcut stok düzeyiniz için ne söyleyebilirsiniz?” ve “Önümüzdeki 3 ayda üretiminizin ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?” sorularına verilen yanıtların balanslarının ortalaması alınarak hesaplanmaktadır.

Balans değerine, sorulara olumlu cevap verenler ile olumsuz cevap verenlerin farkı alınarak ulaşılmaktadır.

Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi geçen yıla göre yükseldi:

Mayıs 2016'da 10,7 puan değerini alan Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi, Haziran 2016'da bir önceki aya göre 6,5 puan düşerken, geçen yılın aynı ayına göre 9,7 puan yükselerek 4,2

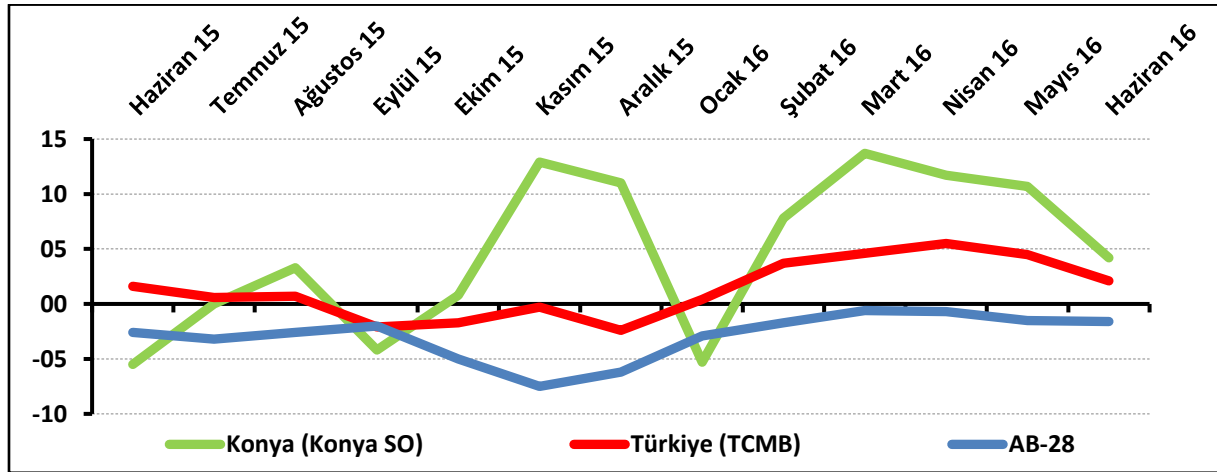
puan değerini almıştır. Türkiye genelini temsil eden imalat sanayi güven endeksi, Haziran 2016'da bir önceki aya göre 2,4 puan düşerek 2,1 puan değerini almıştır. Avrupa Birliği'ni temsil eden imalat sanayi güven endeksi ise Haziran 2016'da bir önceki aya göre 0,1 puan düşerek -1,6 puan değerini almıştır.

İmalat Sanayi Güven Endeksi, geçen aya göre hem Konya ve Türkiye genelinde hem de AB-28'de düşmüştür. Konya imalat sanayi, Haziran 2016'da Türkiye genelinden ve AB-28'den daha iyi performans göstermiştir.

Konya İmalat Sanayi Güven Endeksinin geçen aya göre düşmesinde en çok mevcut sipariş miktarındaki düşüş etkili olurken; geçen yıla göre yükselmesinde, gelecek üç aydaki üretim beklentisindeki artış etkili olmuştur.

Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi, 2016 yılının ilk yarısında 2015'in ilk yarısına göre genel olarak daha düşük değerler aldı. Endeks, 2015 yılının ilk yarısında ortalama 9 puan değerini alırken, 2016'da yılın ilk yarısında ortalama 7,1 puan değerini aldı.

Şekil-1. İmalat Sanayi Güven Endeksi karşılaştırılması* (Haziran 2015 – Haziran 2016)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Tablo-1. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	---	---	19,6	20,2	20,4	22,4	-7,2	6,3	-2,6	-0,8	-7,9	-8,0
2015	3,0	9,0	16,6	14,3	16,3	-5,5	0,0	3,3	-4,2	0,8	12,9	11,0
2016	-5,3	7,8	13,7	11,7	10,7	4,2						

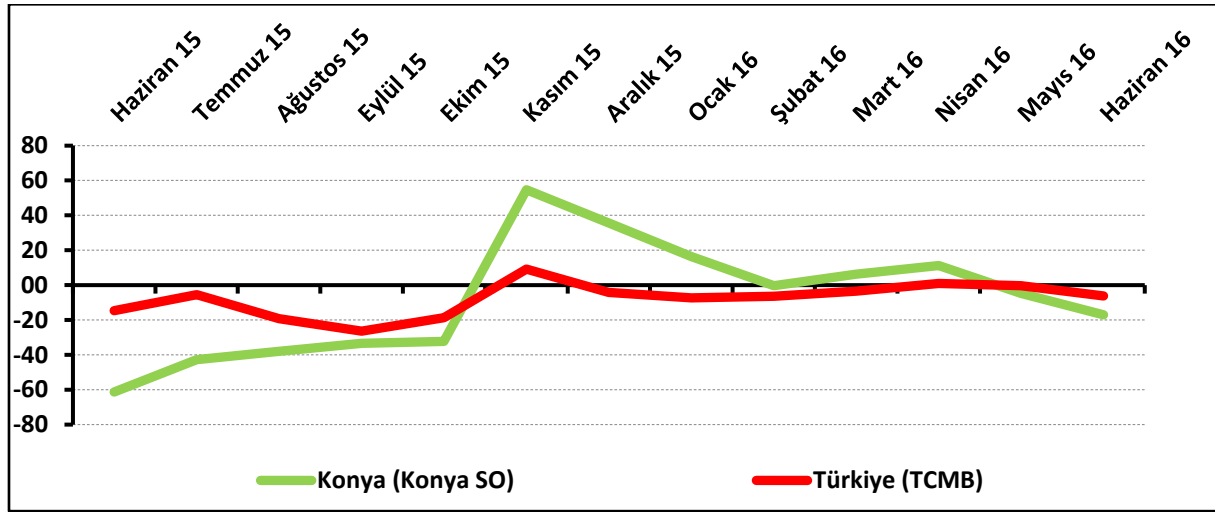
Konya imalat sanayinin yüzde 33'ü genel gidişatın geçen aya göre daha iyi olduğunu ifade etti:

Konya imalat sanayinin yüzde 32,7'si bir ay öncesine göre imalat sanayindeki genel gidişatın daha iyi olduğunu düşünmektedir. Daha kötü olduğunu düşünenlerin oranı yüzde 49,7 iken aynı olduğunu düşünenlerin oranı yüzde 17,7 düzeyindedir.

İmalat sanayindeki genel gidişata bakıldığında, Konya'nın Türkiye geneline göre daha kötü bir performans sergilediği görülmüştür. Konya imalat sanayindeki genel gidişat; geçen aya göre düşerken, geçen yılın aynı dönemine göre yükselmiştir.

Geçtiğimiz aya göre imalat sanayinde genel gidişat, 2015 yılının ilk yarısında ortalama -10,8 puan değerini alırken, 2016'da yılın ilk yarısında 2 puan değerini aldı. 2016 yılının ilk yarısındaki endeks değerlerine bakıldığında haziran ayı imalat sanayinde genel gidişat, yılın ilk yarısındaki en düşük değerini almış oldu.

Şekil-2. Geçtiğimiz aya göre imalat sanayinde genel gidişat*(%arttı – %azaldı) (Haziran 2015 – Haziran 2016)

Tablo-2. İmalat sanayinde genel gidişat *

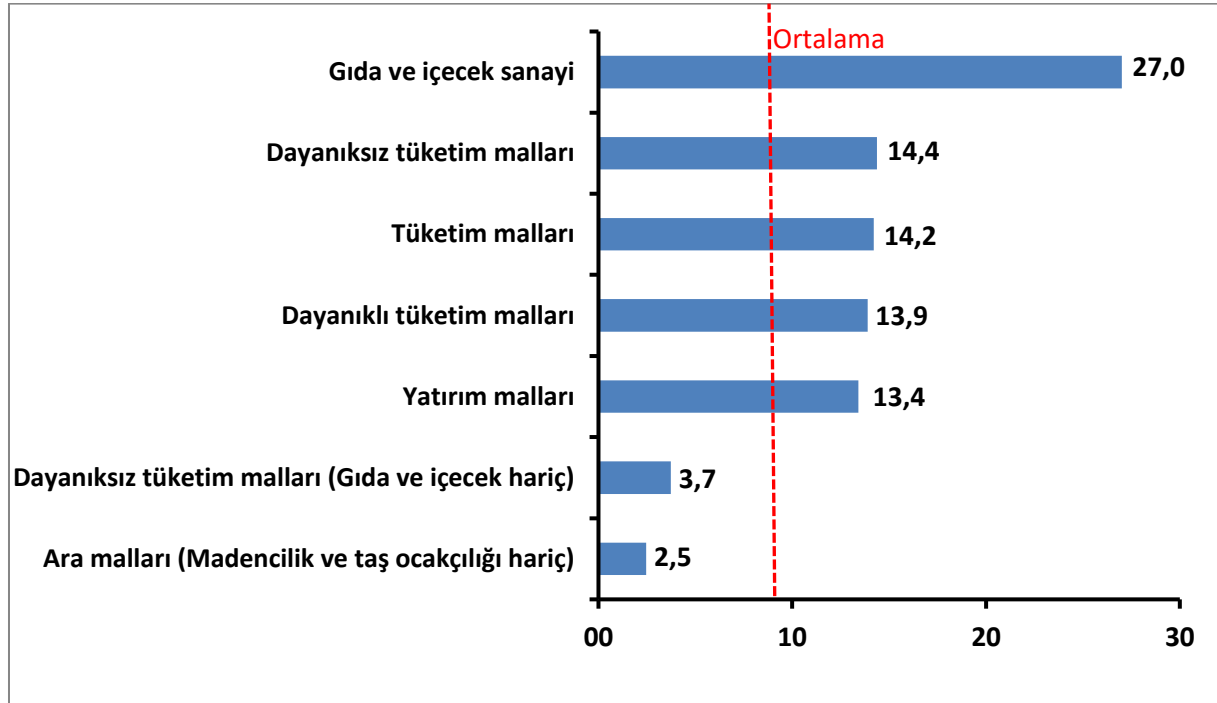
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	---	---	6,3	37,3	39,0	2,3	21,7	17,3	8,3	-23,0	-24,0	-15,7
2015	-6,0	0,3	4,0	10,3	-12,0	-61,3	-42,7	-38,0	-33,3	-32,3	54,7	35,7
2016	16,3	-0,3	6,3	11,3	-4,7	-17,0						

Konya'da faaliyet gösteren sanayicilerin yüzde 35,3'ü önümüzdeki 3 ayda kısa vadeli Türk Lirası kredi faiz oranının aynı kalmasını, yüzde 64,7'si ise azalmasını bekliyor.

Haziran ayının lideri gıda ve içecek sanayi oldu:

Konya’da imalat sanayine alt sektörler ve geçen yılın aynı dönemine göre karşılaştırıldığında tüm sektörlerde geçen yıla göre artış yaşandığı görülmektedir. Haziran 2016’da en fazla artış “gıda ve içecek sanayi” sektöründe oldu. Bu sektörü “dayanıksız tüketim malları”, “tüketim malları”, “dayanıklı tüketim malları” ve “yatırım malları” sektörleri takip etti. Bu sektörlerdeki artış, ortalama artışın üzerinde oldu. “Gıda ve içecek hariç dayanıksız tüketim malları” ve “ara malları” sektörlerinde gerçekleşen artış ise ortalama artışın altında kaldı. “Ara malları” sektörü, endeks değeri geçen yıla göre en az artış gösteren sektör olmuştur. Haziran 2016’da tüm sektörlerde artış yaşandı.

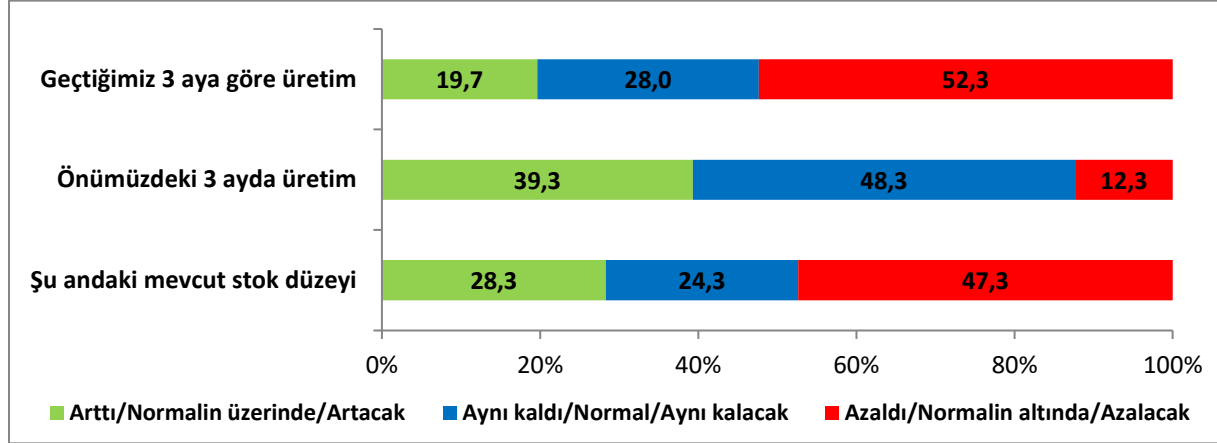
Şekil-3. Alt sektör bazında İmalat Sanayi Güven Endeksi’nin geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (Haziran 2016)

Konya imalat sanayinde geçtiğimiz 3 aya göre üretim düştü:

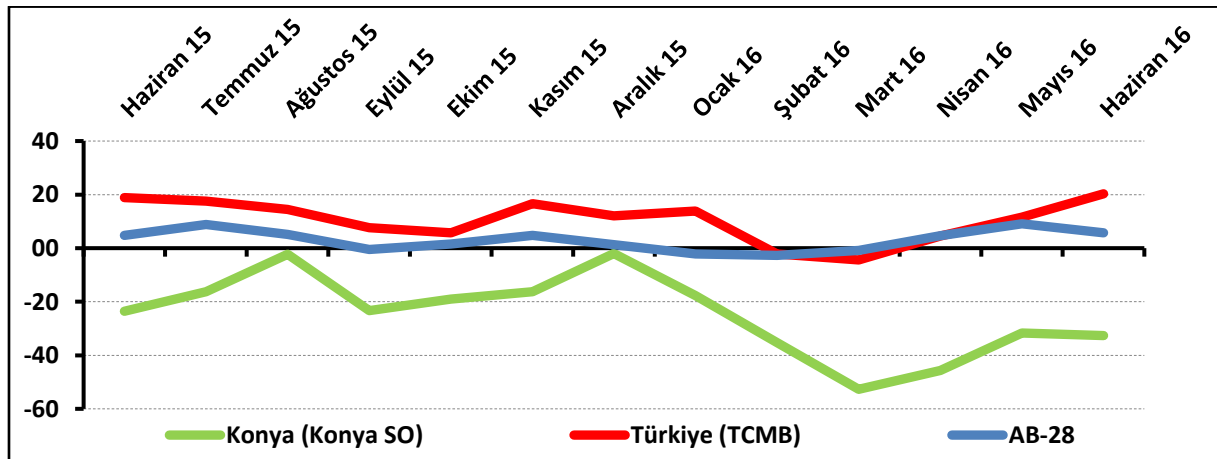
Haziran 2016’da Konya’da imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 19,7’si geçtiğimiz 3 aya göre üretimlerinin arttığını ifade ederken, önümüzdeki 3 ayda üretimlerinin artacağını belirtenlerin oranı yüzde 39,3 olmuştur. Konya’da imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 24,3’ü mevcut stok düzeyinin sezon için normal olduğunu ifade etmiştir.

Şekil-4. Konya’da üretim ve stok durumu (%) (Haziran 2016)

Konya’da, Mayıs 2016’da yükselen “geçtiğimiz 3 aya göre üretim” Haziran 2016’da düştü. Konya’da “geçtiğimiz 3 aya göre üretim” Türkiye’den ve AB’den daha düşük değer aldı. Geçtiğimiz 3 aya göre üretim durumu, 2015 yılının ilk yarısında ortalama -23,6 puan değerini alırken, 2016 yılının ilk yarısında ortalama -36 puan değerini aldı.

Şekil-5. Geçtiğimiz 3 aya göre üretim durumu*(%arttı – %azaldı) (Haziran 2015 – Haziran 2016)

Tablo-3. Geçtiğimiz 3 aya göre üretim durumu *

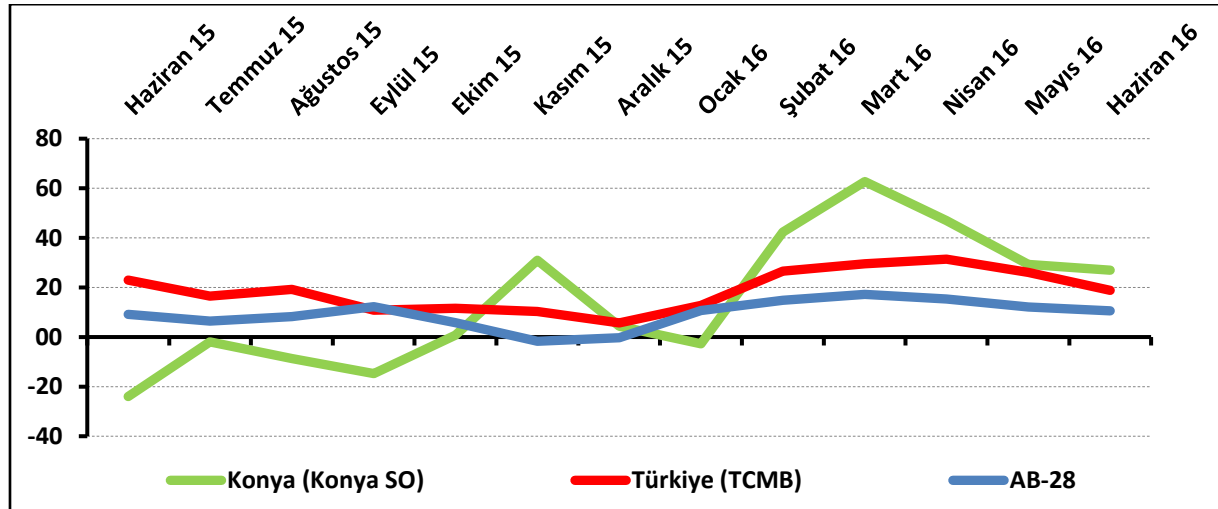
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	---	---	-5,7	3,3	10,7	4,7	-46,3	-15,0	-20,0	-22,0	-25,3	-27,7
2015	-29,0	-34,7	-16,0	-23,0	-15,3	-23,6	-16,3	-2,3	-23,3	-19,0	-16,3	-2,0
2016	-17,7	-35,3	-52,7	-45,7	-31,7	-32,7						

Konya imalat sanayide önümüzdeki dönemdeki üretim beklentisi düştü:

Mayıs 2016'da düşen "önümüzdeki 3 aydaki üretim beklentisi", Haziran 2016'da da düştü. Konya'da "önümüzdeki 3 aydaki üretim beklentisi" söz konusu dönemde Türkiye genelinden ve AB-28'den daha yüksek bir değer aldı. Konya imalat sanayide faaliyet gösterenlerin yüzde 39,3'ü önümüzdeki 3 ayda üretimlerinin artacağını beklemektedir.

Önümüzdeki 3 aya göre üretim beklentisi, 2015 yılı ilk yarı ortalaması 22,4 puan iken, 2016 yılı ilk yarı ortalaması 34,3 puan oldu.

Şekil-6. Önümüzdeki 3 aya göre üretim beklentisi* (%artacak – %azalacak) (Haziran 2015 – Haziran 2016)

Tablo-4. Önümüzdeki 3 aya göre üretim beklentisi *

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	---	---	54,3	58,0	60,0	62,7	30,7	50,7	4,0	-19,3	-30,3	-18,0
2015	8,7	33,7	38,0	43,7	34,1	-24,0	-2,0	-8,7	-14,7	0,7	31,0	4,3
2016	-2,7	42,3	62,7	47,0	29,3	27,0						

Haziran ayında Konya’da kapasite kullanım oranları düştü:

Mayıs 2016’da Konya’da kapasite kullanım oranı yüzde 55,6 iken Haziran 2016’da bir önceki aya göre 0,2 puan düşerek yüzde 55,4 değerini aldı. Türkiye’de ise kapasite kullanım oranı geçen aya göre 0,4 puan yükselerek yüzde 76,1 oldu.

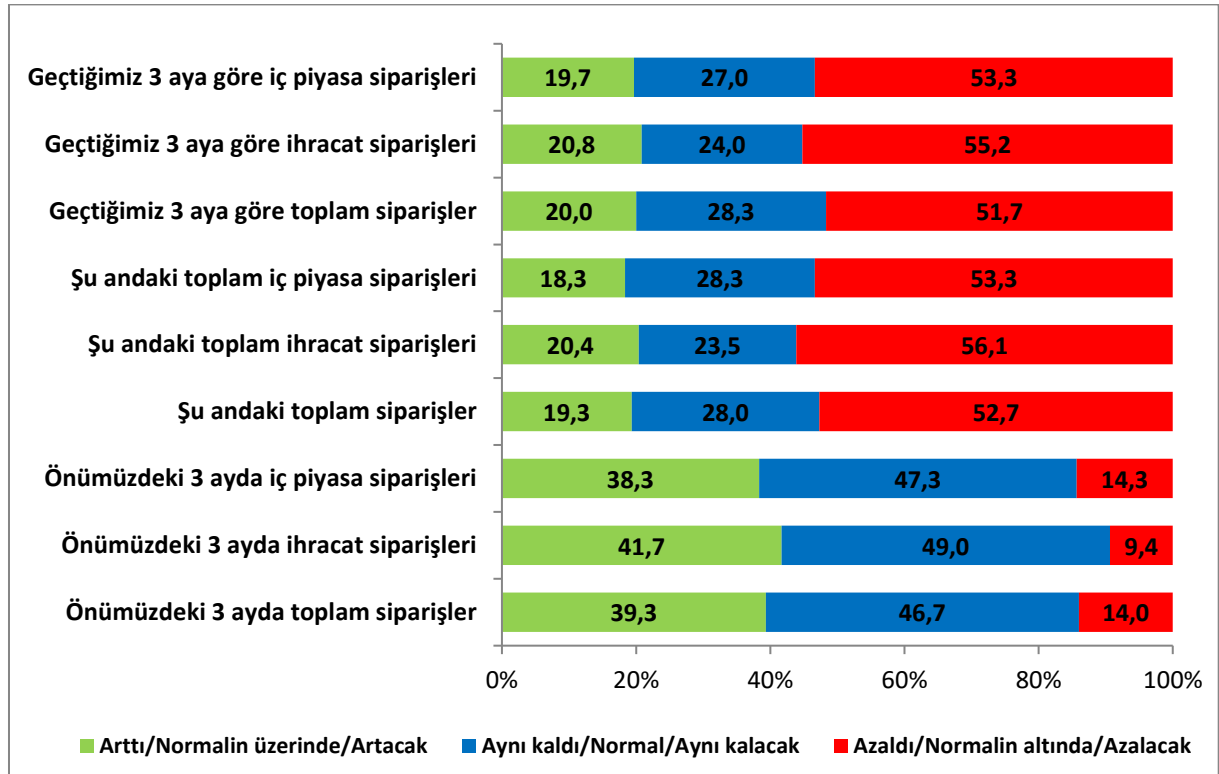
Konya imalat sanayinin yüzde 39’u önümüzdeki dönemde siparişlerin artmasını bekliyor:

Haziran 2016’da Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 20’si geçtiğimiz 3 aya göre toplam siparişlerinin arttığını ifade ederken, önümüzdeki 3 ayda toplam siparişlerin artacağını belirtenlerin oranı yüzde 39,3 düzeyinde gerçekleşmiştir.

Haziran ayında Konyalı üreticilerin gelecek dönem siparişlerden umudunun, geçtiğimiz dönemde gerçekleşen sipariş artışlarından daha fazla olduğu görülmektedir.

Siparişlere iç piyasa ve ihracat detayında bakıldığında, hem geçmiş dönem hem şu an hem de gelecek dönemdeki ihracat sipariş durumu ve beklentisindeki olumlu alginın, iç piyasa siparişlerinden daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Şekil-7. Konya’da sipariş durumu (%) (Haziran 2016)

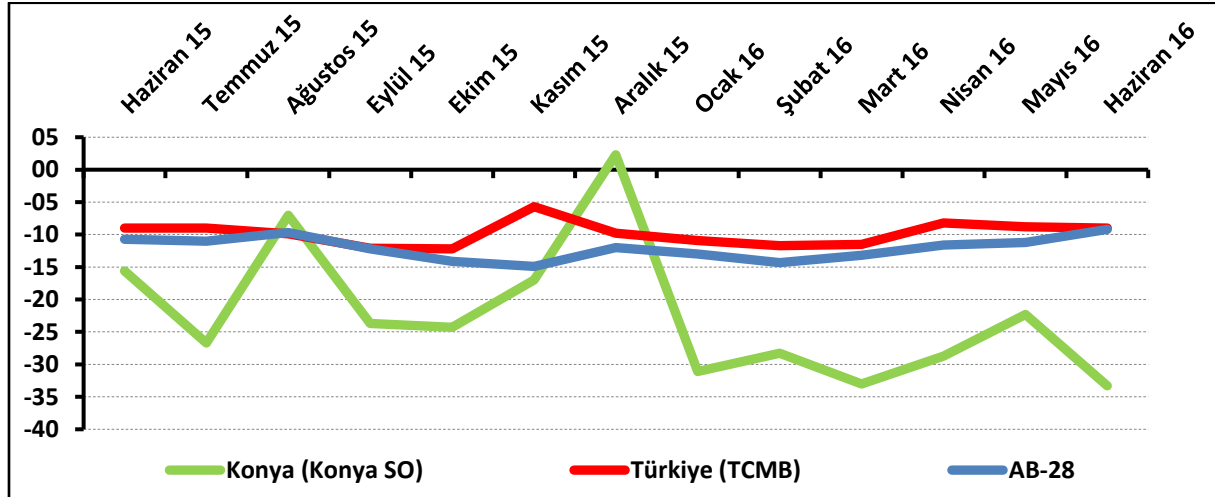

Konya'da mevcut sipariş miktarı geçen aya göre düştü:

Haziran 2016'da Konya'da imalat sanayi sektöründe faaliyet gösterenlerin yüzde 19,3'ü mevcut siparişlerin normalin üzerinde, yüzde 28'i normal seviyede, yüzde 52,7'si ise normalin altında olduğunu ifade etmiştir. Konya'da şu andaki toplam sipariş miktarı, haziran ayında Türkiye geneli ve AB-28'den daha düşük bir değer almıştır.

Mevcut toplam sipariş düzeyi, 2015 yılının ilk yarısında ortalama -20,5 puan değerini alırken, 2016'da yılın ilk yarısında ortalama -29,5 puan değerini aldı. Yılın ilk yarısındaki endeks değerlerine bakıldığında Haziran ayı mevcut sipariş düzeyi, 2016 yılının ilk yarısındaki en düşük değerini almış oldu.

Şekil-8. Şu andaki toplam sipariş düzeyi* (%normalin üzerinde – %normalin altında) (Haziran 2015 – Haziran 2016)

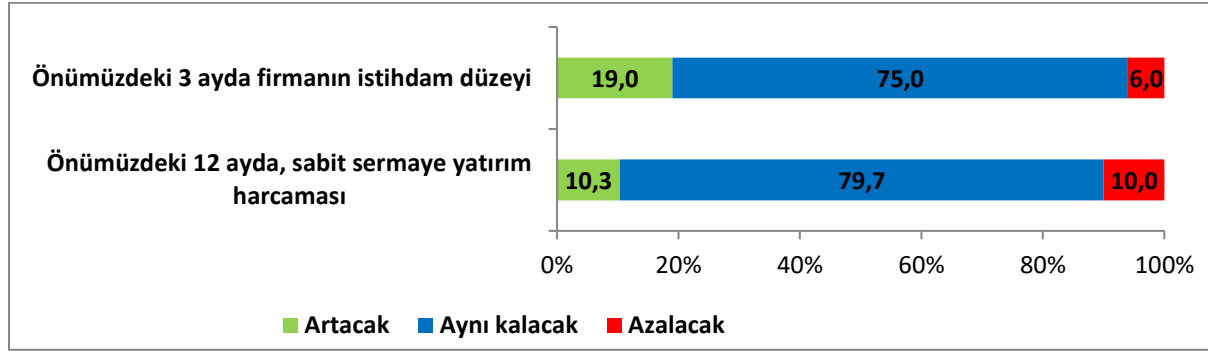
Tablo-5. Toplam sipariş düzeyi *

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	---	---	-22,3	-16,7	-8,0	-14,3	-61,3	-31,7	-33,3	-24,3	-24,3	-28,0
2015	-28,3	-32,7	-15,3	-20,7	-10,3	-15,6	-26,7	-7,0	-23,7	-24,3	-17,0	2,3
2016	-31,1	-28,3	-33,0	-28,7	-22,3	-33,3						

Konya imalat sanayinde önümüzdeki dönemde istihdam beklentisi düştü:

Haziran 2016'da Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 19'u önümüzdeki 3 ayda istihdamını artıracığını ifade etmiştir. Önümüzdeki 12 ayda sabit sermaye yatırım harcamalarının artacağını belirtenlerin oranı ise yüzde 10,3 olmuştur.

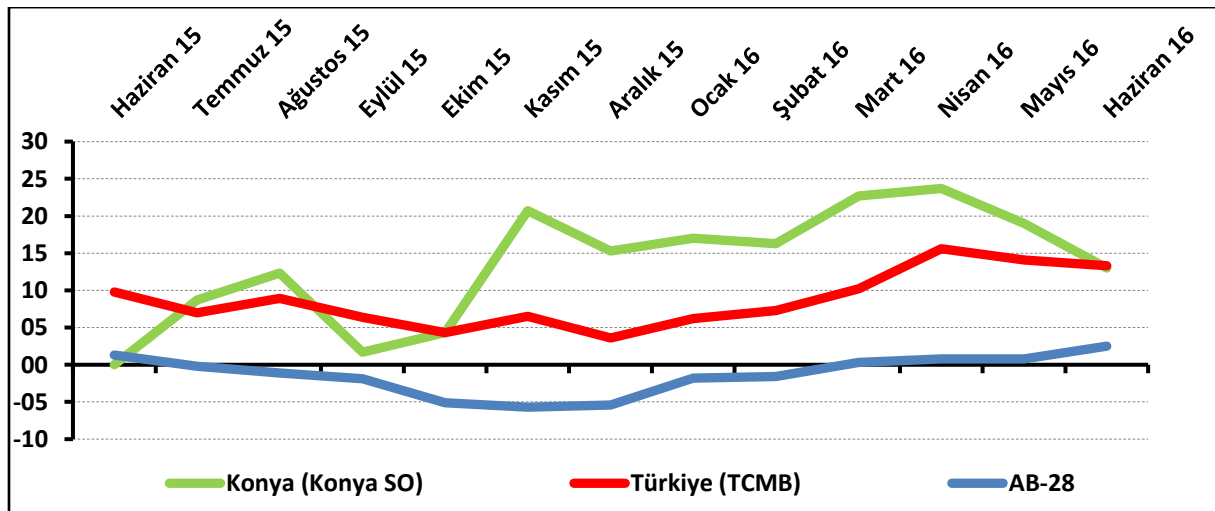
Şekil-9. Konya'da istihdam ve yatırım (%) (Haziran 2016)

Konya'da önümüzdeki 3 ayda istihdamını artıracığını belirtenlerin oranında geçen aya göre düşüş yaşanmıştır. Ancak önümüzdeki 3 ayda istihdam düzeylerinin değişmeyeceğini düşünenlerin oranı hala yüksek seviyededir. Haziran 2016'da söz konusu oran yüzde 75 olarak gerçekleşmiştir. Haziran ayında önümüzdeki 3 aya ilişkin istihdam beklentisinin denge değeri, Konya'da, Türkiye genelinden daha düşük bir değer alırken, AB-28'den daha yüksek bir değer almıştır.

Önümüzdeki 3 aydaki istihdam beklentisi, 2015 yılının ilk yarısında ortalaması 18,9 puan değerini alırken, 2016'da yılın ilk yarısında ortalama 18,6 puan değerini aldı.

Şekil-10. Önümüzdeki 3 aydaki istihdam beklentisi* (%artacak – %azalacak) (Haziran 2015 – Haziran 2016)

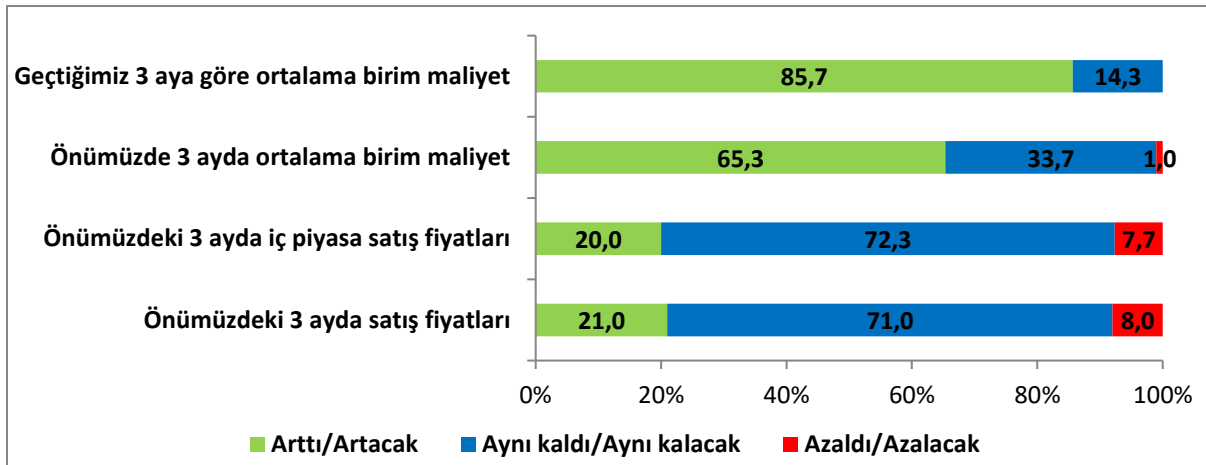
Tablo-6. İstihdam beklentisi *

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	---	---	46,3	56,0	50,7	39,7	16,0	8,0	18,7	13,3	6,7	15,0
2015	18,7	22,0	22,7	28,3	21,7	0,0	8,7	12,3	1,7	4,3	20,7	15,3
2016	17,0	16,3	22,7	23,7	19,0	13,0						

Konya imalat sanayinin yüzde 86'sı ortalama birim maliyetlerinin arttığını ifade ediyor:

Haziran 2016'da Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 85,7'si geçtiğimiz 3 aya göre ortalama birim maliyetin arttığını ifade ederken, yüzde 65,3'ü önümüzdeki 3 ayda ortalama birim maliyetin artacağını beklemektedir. Konyalı üreticilerin yüzde 21'i ise önümüzdeki 3 ayda satış fiyatlarının artacağını ifade etmiştir.

Şekil-11. Konya'da maliyet ve satış fiyatı (%) (Haziran 2016)

Gelecek dönem sipariş göstergelerinde Konya, Türkiye geneline göre daha iyi performans sergiledi:

Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi sorular bazında incelendiğinde, geçmiş dönem tüm göstergelerde geçen yıla göre düşüş yaşandığı görülmektedir. Geçmiş dönemdeki sipariş göstergelerinde Konya, Türkiye genelinden daha kötü performans sergilerken, gelecek dönem sipariş göstergelerinde daha iyi performans sergilemiştir.

Tablo-7¹. İmalat Sanayi Güven Endeksi Göstergeleri balans değerleri (Haziran 2016)

Balans değerleri (Olumlu – Olumsuz)	Bir önceki aya göre değişim (Konya)	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim (Konya)	Konya	Türkiye	AB-28
Geçtiğimiz 3 aya göre üretim	-1,0	-9,1	-32,7	20,3	5,7
Önümüzdeki 3 ayda üretim	-2,3	51,0	27,0	18,8	10,5
Şu andaki mevcut stok düzeyi ²	-6,0	-4,1	19,0	-3,4	-6,0
Geçtiğimiz 3 aya göre iç piyasa siparişleri	-2,4	-9,3	-33,7	18,4	
Geçtiğimiz 3 aya göre ihracat siparişleri	9,7	-6,9	-34,4	-4,2	
Geçtiğimiz 3 aya göre toplam siparişler	-1,7	-7,7	-31,7	14,4	
Şu andaki mevcut iç piyasa siparişleri	-12,0	-17,2	-35,0	-6,4	
Şu andaki toplam ihracat siparişleri	6,9	-7,1	-35,7	-13,9	-13,0
Şu andaki toplam siparişler	-11,0	-17,7	-33,3	-9,0	-9,2
Önümüzdeki 3 ayda iç piyasa siparişleri	-4,7	45,8	24,0	19,3	
Önümüzdeki 3 ayda ihracat siparişleri	13,5	36,2	32,3	19,7	
Önümüzdeki 3 ayda toplam siparişler	-4,0	48,9	25,3	23,7	
Önümüzdeki 3 ayda firmanızın istihdam düzeyi	-6,0	13,0	13,0	13,3	2,5
Önümüzdeki 12 ayda, sabit sermaye yatırım harcamanız	-2,4	3,4	0,3	7,0	
Geçtiğimiz 3 aya göre ortalama birim maliyet	0,4	-4,5	85,7	32,3	
Önümüzdeki 3 ayda ortalama birim maliyet	-5,4	-9,5	64,3	27,7	
Önümüzdeki 3 ayda iç piyasa satış fiyatları	-11,0	2,5	12,3	17,8	
Önümüzdeki 3 ayda satış fiyatları	-10,3	-5,2	13,0	16,5	0,3
İmalat sanayindeki 1 ay öncesine göre genel gidişat	-12,3	44,3	-17,0	-6,2	

¹ Tablolardaki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

² Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

AB’de imalat sanayi güven endeksi geçen yıla göre yükseldi:

AB-28 ülkeleri için imalat sanayi güven endeksi değerlerine bakıldığında; endeks, bir önceki yılın aynı dönemine göre en çok Lüksemburg’da yükselmiştir. Lüksemburg’u; Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, Yunanistan ve Danimarka takip etmiştir. Endeks değeri geçen yıla göre en fazla düşen ülkeler ise Slovakya, Finlandiya, İspanya, Çek Cumhuriyeti, İtalya ve Hırvatistan olmuştur. İmalat Sanayi Güven Endeksi, AB-28’de, Euro bölgesinde ve Türkiye genelinde geçen yılın aynı dönemine göre yükselmiştir.

Tablo-8. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye’nin İmalat Sanayi Güven Endeksi karşılaştırmaları (Haziran 2015’e göre)

Ülkeler/ (Puan)	Haziran 2015’e göre İmalat Sanayi Güven Endeksi’ndeki Değişim	Haziran 2016
Lüksemburg	23,1	-7,4
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	7,6	5,8
Yunanistan	6,9	-6,3
Danimarka	6,0	-2,8
Belçika	5,1	0,8
Letonya	4,6	-2,0
Estonya	4,1	2,4
İngiltere	3,9	3,1
Romanya	2,3	2,3
Almanya	1,7	-1,0
Avusturya	1,6	-5,7
Hollanda	1,5	1,7
Malta	1,2	-7,0
AB-28	1,1	-1,6
Polonya	1,1	-10,6
Fransa	0,8	-6,9
Euro Bölgesi-19	0,7	-2,3
Türkiye	0,5	2,1
Portekiz	0,2	-0,7
İsveç	0,1	3,7
Slovenya	0,1	4,1
Macaristan	-0,6	4,9
Bulgaristan	-0,6	2,5
Litvanya	-0,9	-9,3
Hırvatistan	-1,0	6,4
İtalya	-1,2	-1,6
Çek Cumhuriyet	-2,3	2,9
İspanya	-2,6	-0,6
Finlandiya	-3,0	-11,0
Slovakya	-4,0	-4,7